

kamerkoor**les**
mouchérons
zingt

franz liszt,
orlando di lasso,
arvo pärt
e.a.

Via Crucis
passieconcerten

antje de wit, dirigent

gerrie meijers, piano

david visser, bariton

heleen koning, collages

Programma

Rondgang langs expositie kruiswegstaties

Intrede

Sicut Cervus
Christus Factus Est
In Monte Oliveti

G.P. da Palestrina (1525-1594)
F. Anerio (1560-1614)
O. di Lasso (1532-1594)

Via Crucis

F. Liszt (1811-1886)

Einleitung

Station 1: Jesus wird zum Tode verdammt

Station 2: Jesus trägt sein Kreuz

Station 3: Jesus fällt zum ersten Mal

Station 4: Jesus begegnet seiner heiligen Mutter

Station 5: Simon von Kyrene hilft Jesus das Kreuz tragen

Station 6: Sancta Veronica

Station 7: Jesus fällt zum zweiten Mal

Station 8: Die Frauen von Jerusalem

Station 9: Jesus fällt zum dritten Mal

Station 10: Jesus wird entkleidet

Station 11: Jesus wird ans Kreuz geschlagen

Station 12: Jesus stirbt am Kreuz

Station 13: Jesus wird vom Kreuz genommen

Station 14: Jesus wird ins Grab gelegt

Echo

A. Pärt (geb. 1935)

O Weisheit

O Morgenstern

(uit Magnificat-antifonen)

Rondgang langs expositie kruiswegstaties

Via Crucis -passieconcert-

Kamerkoor Les Mouchérons voert in dit passieconcert de monumentale "Via Crucis" van Franz Liszt uit in een intieme bezetting, onder leiding van dirigente Antje de Wit. Pianiste

Gerrie Meijers en bariton David Visser verlenen hun medewerking aan dit concert. Het publiek wordt omringd door een expositie van kunstenaars Heleen Koning.

De Via Crucis (= kruisweg) vertelt in 14 staties de lijdensweg van Jezus, vanaf zijn veroordeling door Pontius Pilatus tot aan zijn dood op Golgotha. In moderne versies van de kruisweg wordt soms een 15de statie toegevoegd. Deze 15e statie vertelt over de opstanding als de ultieme overwinning van hoop en licht. De bijzondere collages van de kunstenaar Heleen Koning bij dit concert verbeelden de '14 plus 1' staties.

In Liszt's muzikale kruisweg horen we een inleiding en 14 delen, die steeds een andere muzikale vorm en bezetting hebben. Liszt's Via Crucis is een compositie met aangrijpende muzikale momenten, waarin eenvoud en verstillendheid de boventoon voeren. In de laatste fase van Liszt's leven (1811-1886) werd het geloof steeds belangrijker voor hem en componeerde hij veel religieuze werken met daarin de vertrouwde kenmerken van zijn overdadige laat-romantische stijl. Hoe anders zijn Liszt's laatste werken waarin de componist terugkeert naar de essentie van de muzikale taal en kiest voor sobere bezettingen en zoekende tonaliteit.

In de eerste eeuwen van onze jaartelling ondernamen veel pelgrims de tocht naar Jeruzalem, om de weg te gaan die Jezus op zijn laatste levensdag heeft afgelegd. Het maken van een bedevaart naar Jeruzalem was echter alleen weggelegd

voor een beperkt aantal mensen. Gaandeweg groeide daardoor het gebruik om de lijdensweg van Jezus in de eigen kring af te beelden. Bij kloosters en in kerken staan kruiswegen afgebeeld in de vorm van beeldengroepen, fresco's of schilderijen. Zo kon men, door stil te staan bij elk van de afbeeldingen (staties), de lijdensweg van Jezus volgen. Bij elke statie hoort een bijbelfragment of gebed. Het is een oude traditie om de beroemde Gregoriaanse melodie van het Stabat Mater te zingen om mensen in beweging te zetten naar de volgende statie. Ook in Liszt's Via Crucis is het troostende Stabat Mater terug te vinden, zacht gezongen door vrouwenstemmen.

Als inleiding tot Liszt's Via Crucis worden enkele Renaissance-werken voor de passie-tijd gezongen. In de uitleiding (of 15e statie) klinken twee korte werken van Arvo Pärt waarin het licht in klanken straalt en echoot, zoals Arvo Pärt dat meesterlijk componeert en wordt het Pasen en Kerst op het zelfde moment. Zo maken we zingende al de verbinding met het volgende programma van Les Moucheron getiteld 'O Morgenster'!

Wij wensen jou/u een inspirerende en weldoende avond, namens alle medewerkers,

Antje de Wit

Sicut Cervus G.P da Palestrina

Sicut cervus desiderat ad fontes
aquarum,
ita desiderat, anima mea ad te
Deus.

Zoals een hert
Zoals een hinde smacht naar stro-
mend water
zo smacht mijn ziel naar u, o God.

Christus factus est Felice Anerio

Christus factus est pro nobis
obediens
usque ad mortem, mortem autem
crucis.
Propter quod et Deus exaltavit illum
et dedit illi nomen,
quod est super omne nomen.

Voor ons werd Christus
gehoorzaam
tot aan de dood,
tot de dood aan het kruis.
Daarom heeft God hem verheven
en hem een naam gegeven boven
alle namen.

In monte Oliveti Orlando di Lasso

In monte Oliveti oravit ad Patrem,

Pater, si fieri potest, transeat a me
calix iste.
Spiritus quidem promptus est, caro
autem infirma.
Fiat voluntas tua.

Op de olijfborg

Op de Olijfborg bad hij tot zijn
vader:
Vader, indien het mogelijk is
laat deze kelk aan mij voorbij gaan.
De geest is gewillig, maar het vlees
is zwak.
Uw wil geschiede.

Via Crucis Franz Liszt
Hymne Venantius Fortunatus (530-600)

Inleiding

Vexilla regis prodeunt,
fulget crucis mysterium,
qua vita mortem pertulit
et morte vitam protulit.

Impleta sunt, quae concinit
David fideli carmine
dicendo nationibus,
regnavit a ligno Deus.

O crux, ave, spes unica,
hoc passionis tempore
piis adauge gratiam,
reisque dele crimina.
Amen.

*Statie 1: Jesus wird zum Tode
verdammt*
(Pilatus:) Innocens ego, sum
a sanguine justi hujus.

Statie 2: Jesus trägt sein Kreuz
(Jezus:) Ave, ave crux!

Statie 3: Jesus fällt zum ersten Mal
Jezus cadit.
Stabat Mater dolorosa
juxta crucem lacrimosa
dum pendebat filius.

*Statie 4 [piano solo]: Jesus begegnet
seiner heiligen Mutter.*

Koningsbanieren komen naar
voren het kruismysterie straalt
waardoor het leven overgaat in
de dood en uit de dood het leven
voortkomt.

Vervuld is geworden wat David
bezong in zijn gelovig lied
aan de naties verkondigend
dat God heerst vanaf het kruis.

Gegroet o kruis, enige hoop
in deze lijdenstijd
schenk genade aan de vromen
en vergeef de zondaren hun schuld.
Amen

Jezus wordt ter dood veroordeeld

Ik ben onschuldig aan het bloed
van deze rechtvaardige.

Jezus krijgt het kruis op de schouders
Gegroet, o kruis!

Jezus' eerste val onder het kruis
Jezus valt.
Daar stond de bedroefde moeder
in tranen onder het kruis
waaraan haar zoon hing.

Jezus ontmoet zijn moeder

Statie 5 [piano solo]: Simon von Kyrene hilft Jesus das Kreuz tragen.

Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen

Statie 6: Sancta Veronica

O Haupt voll Blut und Wunden,
voll Schmerz und voller Hohn!
O Haupt, zum Spott gebunden
mit einer Dornenkron!
O Haupt, sonnst schön gezieret
mit höchster Ehr und Zier,
jetzt aber höchst beschimpfet,
gegrüßet seist du mir!

Veronica droogt Jezus' gezicht

O hoofd vol bloed en wonden,
vol leed en overspoeld met hoon!
O hoofd, ten spot omwonden
met scherpe doornenkroon!
O hoofd, ooit mooi gesierd
met hoogste eer en pracht
nu echter bespot
Ik groet u!

Statie 7: Jesus fällt zum zweiten Mal

Jesus cadit.
Stabat Mater dolorosa
juxta crucem lacrimosa
dum pendebat filius

Jezus' tweede val onder het kruis

Jezus valt.
Daar stond de bedroefde moeder
in tranen onder het kruis
waaraan haar zoon hing.

Statie 8: Die Frauen von Jerusalem

(Jezus:) Nolite flere super me,
sed super vos ipsas flete
et super filios vestros.

Vrouwen huilen om Jezus

Huil toch niet om mij,
maar huil om uzelf
en om uw kinderen

Statie 9: Jesus fällt zum dritten mal

Jesus cadit.
Stabat Mater dolorosa
juxta crucem lacrimosa
dum pendebat filius.

Jezus' derde val onder het kruis

Jezus valt.
Daar stond de bedroefde moeder
in tranen onder het kruis
waaraan haar zoon hing.

Statie 10 [piano solo]: Jesus wird entkleidet

Jezus wordt ontkleed

Statie 11: Jesus wird ans Kreuz geschlagen
Crucifige!

Jezus wordt aan het kruis geslagen
Kruisig hem!

Statie 12: Jesus stirbt am Kreuz
(Jezus:) Eli, Eli, lamma Sabacthani?
In manus tuas commendo spiritum meum.

Jezus sterft aan het kruis
Mijn God mijn God, waarom hebt U mij verlaten?
In uw handen beveel ik mijn geest.

Consummatum est.

Het is volbracht.

(Koor:) O Traurigkeit, o Herzeleid,
ist das nicht zu beklagen?
Gott des Vaters einigs Kind
wird ins Grab getragen.
O Traurigkeit, o Herzeleid.

O treurigheid, o hartenleed,
is dat niet te beklagen?
God de Vader's enigst kind
wordt in het graf gedragen.
O treurigheid, o hartenleed.

Statie 13 [piano solo]: Jesus wird vom Kreuz genommen

Jezus wordt van het kruis afgenomen

Statie 14: Jesus wird ins Grab gelegt
Ave crux, spes unica,
mundi salus et gloria,
auge piis justitiam,
reisque dona veniam!
Amen. Ave Crux!

Jezus wordt in het graf gelegd
Gegroet o kruis, enige hoop,
redding en roem van de wereld,
doe recht aan de vromen,
en geef zondaren barmhartigheid!
Amen. Gegroet o kruis!

O Weisheit A.Pärt

O Weisheit, o Weisheit,
hervorgegangen aus dem Munde
des Höchsten,
die Welt umspannst du von einem
Ende zum andern, in Kraft und
Milde ordnest du alles.
O komm und offenbare uns den
Weg der Weisheit und der Einsicht.
O Weisheit.

O wijsheid, o wijsheid,
voortgekomen uit de mond van de
allerhoogste,
de wereld omspan je van het ene
uiteinde tot het andere, met kracht
en mildheid orden je alles.
O kom en openbaar aan ons de weg
van wijsheid en inzicht.
O wijsheid.

O Morgenstern A.Pärt

O Morgenstern,
Glanz des unversehrten Lichtes,
der Gerechtigkeit strahlende
Sonne,
o komm und erleuchte die da sit-
zen in Finsternis und im Schatten
des Todes.
O Morgenstern.

O morgenster,
glans van het ongeschonden licht,
stralende zon van de
rechtvaardigheid,
o kom en verlicht diegenen, die
zitten in duisternis en
in de schaduw van de dood.
O morgenster.

Dirigent

De muzikale leiding van het Haarlemse kamerkoor 'Les Mouchérons' is in handen van Antje de Wit. Zij is koordirigent, kerkmusicus, zangpedagoog, sopraan en inspirator. In haar concertprogramma's zoekt zij graag verbindingen tussen muzikale stijlen, kunst- disciplines, culturen en/of levensbeschouwingen. Regelmatig initieert zij zangprojecten, zoals het projectkoor Schola Hildegardis, rondom liederen van de Middeleeuwse componiste en mystica Hildegard von Bingen. Ze heeft zang en zangpedagogiek

gestudeerd aan de Schumann-academie en afgerond in juni 2009. Al jaren verdiept en traint zij zich in de Lichtenberger stempedagogiek in het Lichtenberger Institut für angewandte Stimmphysiologie in Duitsland. In november 2018 rondt zij deze opleiding af tot gecertificeerd Lichtenberger stempedagoog.

Via haar bedrijf Symphonia geeft ze zangles, zij coacht koren en coacht m.b.v. klankgeoriënteerde benadering instrumentalisten en sprekers. Bovendien biedt ze workshops en thema-weken aan over klank- en sensorisch-georiënteerd zingen, zang-techniek, ensemble-zang en 'zang en spiritualiteit'. Ze was van 2012-2017 bestuurslid van de Nederlandse Vereniging van Zangpedagogen (NVZ). In 2001 rondde ze de opleiding voor koordirigent van de SNK (nu Unisono) en kerkmusicus van de NSGV af. Tevens nam ze deel aan de jaarlijks terugkerende Kurt Thomas Cursus voor koordirigenten.

Actuele informatie op: www.antje-dewit.nl en Facebook 'Zang- en klankpraktijk Symphonia'.

Pianist

Gerrie Meijers, organist en pianist, studeerde met onderscheiding af als Uitvoerend Musicus. Haar docenten orgel waren Johan van Dommele en Hans van Nieuwkoop, haar docenten piano Arthur

Hartong en Jacques Hendriks. Op de internationale orgelconcoursen van Toulouse en Nijmegen won ze prijzen en van de Société Académique "Arts-Sciences-Lettres" ontving zij de zilveren medaille vanwege haar verdiensten voor de Franse muziek.

Gerrie concerteert in binnen- en buitenland en is zeer actief als begeleidster met een uitgesproken voorkeur voor het vocale genre in de breedste zin van het woord. Zij is organist van de Remonstrantse Kerk te Haarlem en pianist/correpetitor bij een groot aantal koren. Zij vormt duo's met de zangeressen Wieke Ubels, Annette Stallinga en Cecile Roovers en een vierhandig duo met Christine Kamp. Als freelancer werkt ze ook regelmatig bij Holland Opera, Stichting Vocaal Talent Nederland, Casuquo, Stem van Haarlem, Zangstudio Haarlem en het Orlandus-ensemble.

Gerrie Meijers maakte diverse radio- en cd-opnamen waaronder de Goldberg-Variationen van Bach op orgel en de Symphonie-Passion van Duprè in de OLV-kathedraal van Antwerpen. Bijzondere producties waar ze haar medewerking aan verleende waren o.a. het muziektheaterprogramma Liefde op de Schop met Cecile Roovers en Verele Vorstman(filmmaakster), de dansvoorstelling Pulse in het Orgelpark op muziek van Ligeti, de première van het Fukushima requiem van Zsigmond Szathmáry tijdens het openingsconcert van

het Internationaal Orgelfestival Haarlem, het minimal music concert Landscape in sound en de muziekvoorstelling Luther van Boudewijn Tarenskeen voor bariton, koor Cappella Amsterdam en orgel. De kindervoorstelling 'voor het slapen gaan' van Cecile Roovers(zang) en Gerrie Meijers(orgel) ging in première in de St. Servaas Basiliek van Maastricht en met de Lichtbende maakte ze de muziekproductie Zeven dagen met muziek van Messiaen op speciaal verzoek van het Orgelpark. Als een soort pendant ging dit jaar, ook in het Orgelpark, de voorstelling Zeven nachten in première, wederom in samenwerking met de Lichtbende, waarbij de muziek van Gorecki en Gubaidulina het uitgangspunt was.

Bariton

De bariton David Visser studeerde in 2017 af aan de Dutch National Opera Academy in

Amsterdam. Hij volgde lessen bij Sasja Hunnago bij wie hij ook aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag studeerde. Zijn bachelor diploma haalde hij aan

het Rotterdams Conservatorium Codarts waar hij lessen kreeg van Carolyn Watkinson. Hij werd jarenlang gecoacht door Meinard Kraak en kreeg masterclasses van o.a. Margreet Honig, Sir Willard White, Ira Siff en John Bröcheler. Momenteel volgt hij lessen bij Marcel Boone en Paul Triepels. Als oratoriumsolist zong David onder meer de Matthäus Passion, Johannes Passion en het Weihnachts Oratorium van Bach, Händels Messiah, het Requiem van Mozart, Rossini's Petite Messe Solennelle en Ein deutsches

Requiem van Brahms. Komend jaar zingt David de rol van Belcore in Donizetti's L'elisir d'amore en zal hij tijdens het Grachtenfestival Amsterdam een nieuwe opera in première brengen. In 2017 zong David de rollen van Peter in Hänsel und Gretel van Humperdinck met het Nederlands Jeugdorkest onder leiding van Antony Hermus; Marcello in La Bohème van Puccini en Pandolfo in Massenet's Cendrillon met het Residentie Orkest onder leiding van Walter Althammer. Eerder zong hij de rol van Woodraven in de moderne opera The Mother of Black-Winged Dreams van Hanna Kulenty, de titelrol in de opera Don Giovanni van Mozart, Aeneas in Purcell's Dido & Aeneas en voerde hij samen met sopraan Nikki Treurniet en pianist Mark van Nispen de voorstelling Bariton Zoekt Vrouw op.

Beeldend kunstenaar

Heleen Koning is geboren op 3 februari 1945 en opgegroeid in Santpoort. Heleen komt uit een groot gezin van negen kinderen. Haar vader en moeder waren allebei werkzaam in het onderwijs. Er was in het gezin Koning veel aandacht voor muziek en beeldende kunst. Er werd dan ook veel gezongen, getekend en geschilderd. Meerdere kinderen ontwikkelden zich tot kunstenaar. De musicus en

schilder Max Koning (Overveen) is daarvan wellicht het meest bekend. Heleen ontwikkelde zich als autodidact tot beeldend kunstenaar met als belangrijkste technieken: (pen) tekenen, aquarelleren, schilderen met acryl en het maken van collages. Heleen is op latere leeftijd schilderles gaan volgen bij haar broer Paul Koning, Cees van der Horst en Jan Polak. Zij exposeerde in de Ark (Haarlem), het PEN-gebouw (Bloemendaal) en Heliomare (Wijk

aan Zee). De Kruiswegstaties waren eerder te zien in de Sint Jacobus Major kerk te Akersloot en het Witte Kerkje in Heiloo.

Heleen woont in Haarlem-Schalkwijk, is getrouwd en heeft twee kinderen en twee kleinkinderen.

De collages de Kruiswegstaties zijn in 1998 gemaakt van papier van Novib kalenders. Met haar protestantse achtergrond heeft zij vanzelfsprekend ook een vijftiende statie gemaakt: de Opstanding. De Kruiswegstaties zijn in 2010 aangekocht door de R.K. Parochie Schalkwijk en hangen in de Moeder van de Verlosserkerk in Haarlem-Schalkwijk.

Kamerkoor Les Mouchérons

Kamerkoor Les Mouchérons (letterlijk 'De Muggen', bijnaam voor de inwoners van Haarlem) werd in 1987 opgericht. Les Mouchérons zingt oude en moderne muziek, van Gregoriaans tot en met 21e -eeuwse muziek. Bovendien is een doel van het koor om geregeld concerten aan te bieden waarin meerdere kunst-disciplines samen komen en waar aandacht wordt besteed aan gebruik van ruimte, regie en presentatie. In de afgelopen jaren heeft het koor, naast veel a-capella-uitvoeringen, ook concerten gegeven met kleine instrumentale ensembles en solisten.

Sinds juni 2004 geeft dirigente Antje de Wit muzikale leiding aan Les Mouchérons. Met een groot aantal nieuwe zangers en zangeressen heeft het koor op 27 januari 2005 een doorstart gemaakt en in het kader van de Nationale Gedichten dag 2005 het programma 'De maan glijdt langs de ruiten' ten gehore gebracht.

In 2012 vierde het koor haar 25-jarig jubileum met het interdisciplinaire project Moving Elements, waarin een geïntegreerd kunstwerk van film, koormuziek en regie werd gemaakt, met veel Amerikaanse koormuziek van o.a. Whitacre en Lauridsen.

Les Mouchérons bracht reeds vele, vaak thematische concertprogramma's met muziek uit allerlei muzikale stijlperiodes, zoals motetten van Di Lasso en Palestrina, madrigalen van Schuyt en Monteverdi, cantates van Buxtehude en Bach, liederen van Schubert en Brahms, chansons van Poulenc, Vespers van Rachmaninov, Mis

van Stravinsky en nieuwe koor-muziek van Amerikaans, Britse, Scandinavische en Estse componisten zoals Whitacre, Tavener, Rautavaara en Pärt.

Actuele informatie op:
www.lesmouchérons.nl
of Facebook:
'Kamerkoor Les Mouchérons'

Koorleden

Sopranen:
Joke Aleman
Patricia van Binsbergen
Ilse Brendel
Marijke Geels
Christien Koper
Anke Vermeer
Nathalie Vesseur

Tenoren:
Hansje van der Beek
Ben Kruijsen
Maurice Schipper
Louis Sluys
Frans Thissen

Alten:
Marjan Boneschansker
Hedwich Breuker
Annemieke Geers
Fien van Geldorp
Nanda Klaassen
Elsa Pruis

Bassen:
Marwin Beek
Hans Knippenberg
Annegino Marsman
Alex Noord
Robert Verheij

O Morgenster

Het is zover! We zingen weer rond-om Kerst. Over licht en donker. Les Mouchérons gaat dit jaar bijzondere kerstconcerten geven! Voor al onze trouwe fans en natuurlijk ook voor nieuw publiek bereiden we dit jaar een mooi en muzikaal interessant

kerstconcert voor. We zingen winter- en kerstrepertoire, oude én moderne koormuziek, onbekende koorliederen en 'evergreens'. O.a. prachtige werken van Victoria, Palestrina, Whitacre e.a.. Ook zal er gelegenheid zijn voor publiek om mee te zingen. Hierover meer nieuws ná de zomer!

Expositie

Van 14 februari tot 3 april is de expositie 'Goudse Kruisweg, Lijden verbeeld in een handschrift van liefde' te bezichtigen in de Grote- of Sint Bavo Kerk in Haarlem. Willem Hesseling, beeldend kunstenaar uit Gouda, heeft ruim een jaar gewerkt aan de serie schilderijen die de lijdensweg van Christus op een geheel eigen wijze weergeven. De vormgeving en uitvoering van deze werken is heel bijzonder en uniek.

Op Goede Vrijdag zal Wim Hesseling een lezing geven voor genodigden, omlijst met een 'miniconcert Via Crucis' door les Mouchérons.

Kamerkoor Les Mouchérons

Dirigent: Antje de Wit
Voorzitter: Alex Noord
Penningmeester:
Nanda Klaassen en Marwin Beek
Secretaris: Nathalie Vesseur
Lid: Annegino Marsman

Website: www.lesmouchérons.nl
E-mailadres:
secretariaat@lesmouchérons.nl

Repetities:
Maandag van 20.00 tot 22.15 uur
Gymzaal basisschool De Kring,
Parklaan 108, Haarlem.

Op dit moment heeft het koor vacatures voor tenoren en bassen. Heeft u interesse of wilt u meer weten, neemt u dan vrijblijvend contact op met ons via:
secretariaat@lesmouchérons.nl

of met de voorzitter:
Alex Noord: 023 - 743 69 65

Ontwerp poster/flyer en omslag van het boekje:
Katja de Vries / www.katjadevries.nl
Realisatie en grafische vormgeving van het programmaboekje:
Katja de Vries.

DANK aan...
Verzamelen van het materiaal om realisatie van het programmaboekje mogelijk te maken:
Anke Vermeer en Ilse Brendel.

Ontmoetingskerk
Haarlem-Schalkwijk

